

Tentamen i Flervariabelmatematik Z MVE 041/MMGL32 den 30 aug -14 kl
8.30-12.30

Hjälpmedel: Beta, inga räknare Telefon: Åse Fahlander 0703-088304 Där inget annat anges är
uppgifterna värda 6p Totalpoäng: 50 betygsgränser 20, 30 och 40 resp 20 och 36

- 1) Låt $f(x, y) = xe^{x+xy}$. I vilken riktning är tillväxten störst i punkten $(0,1)$ och hur stor är den?
Hur stor är tillväxten i riktning $(1,1)$ i samma punkt? Vad är ekvationen för tangentplanet i
punkten? (8p)
- 2) Hur skall differentialekvationen $x'' + x' + x = t^2$ presenteras för ode45? (4p)
- 3) A är en symmetrisk matris som löser ekvationen $A^2 + 2A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}$. Ställ upp ett
ekvationssystem för matrisens element och skriv upp iterationsformeln för att lösa systemet
med Newtons metod.
- 4) Beräkna $\iint_D e^{x^2+y^2} dx dy$ där D beskrivs av $x \geq 0, y \geq 0$ och $1 \leq x^2 + y^2 \leq 4$
- 5) Beräkna $\iiint_D y dx dy dz$ där D är pyramiden med hörn i $(0,0,0), (1,0,0), (0,1,0)$ och $(0,0,1)$
- 6) Bestäm (minsta) avståndet mellan parabeln $y = x^2$ och linjen $y = 2x - 2$
- 7) Finn en potential till fältet $(P, Q) = e^{x^2y}(1 + 2x^2y, x^3)$ och beräkna $\int_{(1,1)}^{(1,2)} P dx + Q dy$
- 8) Lös, t ex genom att använda substitutionen $u = x^2 - y^2$, $v = x^2y$ differentialekvationen
 $y f'_x + x f'_y = 2xy^2 + x^3$. Bestäm den lösning som uppfyller $f(x, 0) = x^3$ (8p)

$$\# 1. f = x e^{x+xy}$$

$$f_1 = e^{x+xy} + x(1+y)e^{x+xy}$$

$$f_2 = x^2 e^{x+xy}$$

$$\therefore \nabla f(0,1) = (1+0, 0) = (1,0)$$

$$|\nabla f(0,1)| = 1$$

In direction $\vec{v} = (1,1)$. Let $\vec{u} = \frac{1}{\sqrt{2}}(1,1)$

$$\begin{aligned} D_{\vec{u}} f &= \vec{u} \cdot \nabla f \\ &= \frac{1}{\sqrt{2}} (e^{x+xy}(1+x+xy) + x^2 e^{x+xy}) \end{aligned}$$

$$\Rightarrow D_{\vec{u}} f \Big|_{(0,1)} = \frac{1}{\sqrt{2}} e^0 = \frac{1}{\sqrt{2}}$$

Tangent Plane: $z = f(0,1) + f_1(0,1)(x-0) + f_2(0,1)(y-1)$

$$\Rightarrow z = 0 + x$$

(2)

#2 $x'' + x' + x = t^2$

Let $u^1 = x$, $u^2 = x'$

$$\Rightarrow \begin{cases} \frac{d}{dt} u^1 = u^2 \\ \frac{d}{dt} u^2 = t^2 - u^1 - u^2 \end{cases}$$

Define $F = \omega(t, u) [U(2), \frac{1}{2} - U(1) - U(2)]$

$$[t, u] = \text{ode45}(F, [t_0, t_f], [u_0^1, u_0^2])$$

#3 Let

$$A = \begin{pmatrix} a & b \\ b & c \end{pmatrix}$$

$$A^2 = \begin{pmatrix} a & b \\ b & c \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a & b \\ b & c \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a^2 + b^2 & ab + bc \\ ab + bc & b^2 + c^2 \end{pmatrix}$$

A satisfies $A^2 + 2A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}$, so

$$a^2 + b^2 + 2a = 1$$

$$ab + bc + 2b = 0$$

$$b^2 + c^2 + 2c = 2$$

$$F^1(a, b, c) = a^2 + b^2 + 2a - 1$$

Let $F^2(a, b, c) = ab + bc + 2b$, $\bar{F} = (F^1, F^2, F^3)$

$$F^3(a, b, c) = b^2 + c^2 + 2c - 2$$

Desired solution (a, b, c) solves $\bar{F} = 0$.

(3)

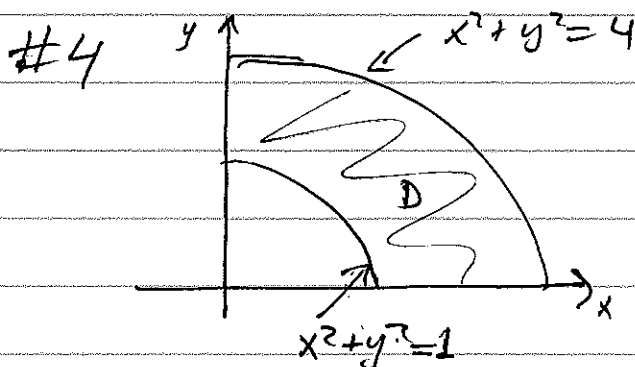
#3 cont. Newton's iteration

$$\begin{pmatrix} a_{n+1} \\ b_{n+1} \\ c_{n+1} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a_n \\ b_n \\ c_n \end{pmatrix} - \left(D\bar{F}(a_n, b_n, c_n) \right)^{-1} \bar{F}(a_n, b_n, c_n)$$

with

$$D\bar{F}(a, b, c) = \begin{pmatrix} \frac{\partial F^1}{\partial a} & \frac{\partial F^1}{\partial b} & \frac{\partial F^1}{\partial c} \\ \frac{\partial F^2}{\partial a} & \frac{\partial F^2}{\partial b} & \frac{\partial F^2}{\partial c} \\ \frac{\partial F^3}{\partial a} & \frac{\partial F^3}{\partial b} & \frac{\partial F^3}{\partial c} \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} 2a+2 & 2b & 0 \\ b & ~~a+c+2~~ & b \\ 0 & 2b & 2c+2 \end{pmatrix}$$

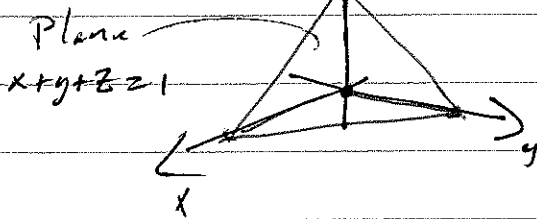

$$\begin{aligned} & \iint_D e^{x^2+y^2} dx dy \\ &= \int_{\theta=0}^{\pi/2} \int_{r=1}^2 e^{r^2} r dr d\theta \\ &= \frac{\pi}{2} \cdot \frac{1}{2} \int_1^4 \frac{d}{dr} e^{r^2} dr \end{aligned}$$

$$= \frac{\pi}{4} (e^4 - e^1)$$

(4)

#5

$$\iiint y \, dx \, dy \, dz$$

$$= \int_{z=0}^1 \int_{x=0}^{1-z} \int_{y=0}^{1-x-z} y \, dy \, dx \, dz$$

$$= \int_{z=0}^1 dz \int_{x=0}^{1-z} dx \, \frac{1}{2} (1-x-z)^2$$

$$= \frac{1}{2} \int_{z=0}^1 dz \int_{x=0}^{1-z} dx (1 - 2x - z + x^2 + 2xz + z^2)$$

... ugly!

Bad choice. Let's try x -first

$$\iiint_{y=0, z=0, x=0}^{1-y, 1-y-z, 1-y} y \, dx \, dz \, dy = \int_{y=0}^1 dy \, y \int_{z=0}^{1-y} dz (1-y-z)$$

$$= \int_{y=0}^1 dy \, y \left((1-y)^2 - \frac{1}{2} (1-y)^2 \right)$$

$$= \frac{1}{2} \int_{y=0}^1 dy \, y (1-y)^2$$

~~Let's try z -first, $dy \, dz \, dx$~~

$$= \frac{1}{2} \int_0^1 dy (y - 2y^2 + y^3)$$

$$= \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2} - \frac{2}{3} + \frac{1}{4} \right)$$

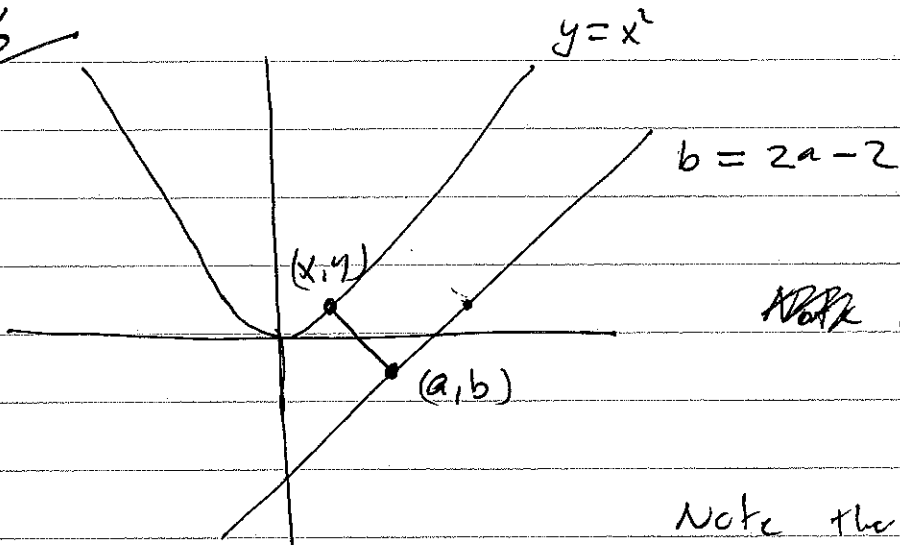
$$= \frac{1}{2} \left(\frac{3}{4} - \frac{2}{3} \right)$$

$$= \frac{1}{2} \left(\frac{9}{12} - \frac{8}{12} \right)$$

$$= \frac{1}{24}$$

(5)

#6

Let $f(x, y) = y - x^2$
 $g(a, b) = b - 2a + 2$

Note that

$$\nabla f = -2x\hat{i} + \hat{j}$$

$$\nabla g = -2\hat{i} + \hat{j}$$

At min distance point $\nabla f \parallel \nabla g \Rightarrow x=1$.

The square of the distance between (x, y) and (a, b) is

$$\begin{aligned} d^2 &= (x-a)^2 + (y-b)^2 \\ &= (x-a)^2 + (x^2 + 2 - 2a)^2, \text{ restricting to curves.} \end{aligned}$$

Min is at $x=1$, so let

$$h(a) = (1-a)^2 + (1+2-2a)^2 \quad \text{i.e. } d^2|_{x=1}$$

Solve $h'(a) = 0$

$$\Rightarrow (1-a) + 2(3-2a) = 0$$

$$\Rightarrow a = 7/5$$

$$\therefore b = 4/5, y = 1 \text{ and } d = \sqrt{5}$$

(6)

#7

$$\text{Let } \vec{F} = e^{x^2 y} (1 + 2x^2 y) \hat{i} + e^{x^2 y} x^3 \hat{j}$$

$$\text{Then } \frac{\partial \phi}{\partial x} = F^1, \quad \frac{\partial \phi}{\partial y} = F^2$$

if $\vec{F}$ is conservative.

From the latter

$$\phi(x, y) = \int_{\text{test}} F^2(x, y) dy$$

$$= \int x^3 e^{x^2 y} dy$$

$$= x e^{x^2 y} + h(x)$$

$$\text{Now, } \frac{\partial \phi_{\text{test}}}{\partial x} = e^{x^2 y} + 2x^2 y e^{x^2 y} + \frac{\partial}{\partial x} h(x)$$

$$\text{and } F^1 = e^{x^2 y} + 2x^2 y e^{x^2 y}$$

$$\text{So } \frac{\partial}{\partial x} h(x) = 0 \Rightarrow h(x) = C \sim \text{constant.}$$

$$\therefore \phi(x, y) = x e^{x^2 y} + C$$

$$\begin{aligned} \text{and } \int_{(1,1)}^{(1,2)} \vec{F} \cdot d\vec{r} &= \phi(1,2) - \phi(1,1) \\ &= e^2 - e^1 \end{aligned}$$